

## SEKCJA 1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/ MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

### 1.1. Identyfikator produktu

Nazwa produktu: **CaBO – preparat do zwilżania pyłu węglowego w laskach**

### 1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

#### Zastosowania zidentyfikowane:

Przeznaczony do stosowania w kopalniach węgla kamiennego w profilaktyce przeciwpyłowej, jako dodatek do wody w celu obniżenia jej napięcia powierzchniowego i zwiększenia zdolności zwilżania pyłów węglowych.

#### Zastosowania odradzane:

Inne niż zastosowanie zidentyfikowane nie jest rekomendowane.

### 1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Producent: **CHEMIKA Marek Gajewski**  
 Adres: **44-200 Rybnik, ul. Zebrzydowska 117c**  
 Telefon / fax: **tel: 32 433 14 40 / fax: 32 716 85 95**  
 e-mail: **info@chemika.pl**

Adres e-mail osoby odpowiedzialnej za opracowanie karty charakterystyki: info@chemika.pl

### 1.4. Telefon alarmowy

Państwowa Straż Pożarna, tel. **998** lub **112**  
 Informacja Toksykologiczna w Polsce, tel. **+48 42 631 47 24**  
 Regionalny Ośrodek Ostрых Zatruc z Oddziałem Toksykologii Klinicznej, ul. Kościelna 13, 41-200 Sosnowiec,  
 tel. **+48 32 266 08 85 wew. 230** lub **+48 32 634 12 30**; fax. **+48 32 266 11 45**; tel. kom. **+48 609 071 507**  
 Numer ratunkowy Regionalnego Ośrodka Ostрых Zatruc, tel. **+48 32 266 11 45**

## SEKCJA 2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

### 2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

#### 2.1.1 Definicja produktu:

Mieszanina

#### 2.1.2 Klasyfikacja:

klasyfikacja	zagrożenia
według Rozporządzenia (WE) Nr 1272/2008 [CLP/GHS]	Eye Dam. 1; H318, Skin Irrit. 2; H315

#### 2.1.3 Informacje dodatkowe:

Pełny tekst zwrotów H: patrz sekcja 16.  
 Bardziej szczegółowe informacje dotyczące wpływu na stan zdrowia oraz ewentualnych objawów można znaleźć w sekcji 11.

### 2.2. Elementy oznakowania

#### Piktogramy zagrożeń:



GHS 05

**Hasło ostrzegawcze:** Niebezpieczeństwo.

**Zawiera:** di(2-etyloheksylo)sulfobursztynian sodu.

#### Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H315 Działa drażniąco na skórę. H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

#### Zwroty wskazujące środki ostrożności:

Zapobieganie:

P264 Dokładnie umyć ręce po użyciu. P280 Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.

Reagowanie:

P302 + P352 W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ NA SKÓRĘ: Umyć dużą ilością wody z mydłem. P305 + P351 + P338 W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. P332 + P313 W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza. P310 Natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub lekarzem. P362 Zanieczyszczoną odzież zdjąć i wyprać przed ponownym użyciem.

Przechowywanie i Usuwanie:

Brak specjalnych zaleceń.

### 2.3. Inne zagrożenia

Brak informacji na temat spełnienia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII Rozporządzenia (WE) Nr 1907/2006.  
 Inne zagrożenia nie odzwierciedlone w klasyfikacji: brak danych.

## SEKCJA 3. SKŁAD/ INFORMACJA O SKŁADNIKACH

### 3.1. Substancje

Nie dotyczy.

### 3.2. Mieszaniny

#### Opis mieszaniny:

Mieszanina soli sodowej sulfobursztynianu dwuoktylu /di(2-etyloheksylo)sulfobursztynianu sodu/ z wodą i sproszkowanym chlorkiem wapnia.

**Składniki niebezpieczne:**

nazwa składnika	Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy	Nr REACH	% wag.	klasyfikacja
chlerek wapnia	10043-52-4	233-140-8	017-013-00-2	01-2119494219-28-0010	max. 58,0	Eye Irrit. 2; H319
di(2-etyloheksylo) sulfobursztynian sodu	577-11-7	209-406-4	-	01-2119491296-29-0026	10,0+20,0	Skin Irrit. 2; H315, Eye Dam. 1; H318
2-etyloheksan-1-ol	104-76-7	203-234-3	-		1,0+2,0	Acute Tox. 4; H332, Skin Irrit 2; H315, Eye Irrit 2; H319, STOT SE 3; H335

Informacje dodatkowe: Pełny tekst zwrotów H - patrz sekcja 16.

**SEKCJA 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY****4.1. Opis środków pierwszej pomocy****Wdychanie:**

Wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze. Zapewnić ciepło i spokój. W razie wystąpienia niepokojących dolegliwości zapewnić pomoc medyczną.

**Kontakt ze skórą:**

Zdjąć skażoną odzież i buty. Przemycy kilkakrotnie powierzchnię skóry bieżącą wodą, przy wystąpieniu podrażnienia skorzystać z pomocy medycznej.

**Kontakt z oczami:**

Otwarte oczy płukać pod bieżącą wodą unikając silnych strumieni wody przez okres minimum 15 min. Wyjąć szkła kontaktowe. W razie potrzeby zapewnić pomoc okulisty.

**Spożycie:**

Przemycy usta wodą. Wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku w pozycji umożliwiającej swobodne oddychanie. Nie wywoływać wymiotów, jeśli nie jest to zalecane przez personel medyczny. W przypadku wystąpienia wymiotów, głowa powinna być utrzymywana nisko, tak aby wymiociny nie dostały się do płuc. Zasięgnąć porady medycznej. W razie potrzeby, skontaktować się z ośrodkiem zatruc lub wezwać lekarza.

**4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia****Skutki narażenia ostrego:**

Przy wdychaniu może powodować lekkie podrażnienie dróg oddechowych, błon śluzowych nosa, gardła i płuc. Działa drażniąco na skórę. Może powodować zaczerwienienie, wysuszenie i podrażnienie skóry. Powoduje poważne uszkodzenie oczu. Może powodować zaczerwienienie, łzawienie, ból oraz osłabienie widzenia. Po spożyciu większych ilości mogą wystąpić wymioty, bóle żołądka i biegunka.

**Skutki narażenia przewlekłego:**

Długotrwałe lub częste narażenie może spowodować podrażnienie układu oddechowego, kaszel. W przypadku powtarzającego się narażenia może dojść do podrażnienia i zaczerwienienia skóry oraz bólu, łzawienia, zaczerwienienia oczu.

**4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym**

Sposób postępowania ratunkowego podejmuje lekarz po dokładnej ocenie stanu poszkodowanego.

**SEKCJA 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU****5.1. Środki gaśnicze****Odpowiednie środki gaśnicze:**

Pożary w obecności preparatu gasić środkami odpowiednimi dla palących materiałów: gaśnice śniegowe (CO<sub>2</sub>), środki pianotwórcze, proszki gaśnicze, woda-prądy rozproszone lub mgła.

**Niewłaściwe środki gaśnicze:**

Nie stosować wody w pełnym strumieniu.

**5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną****Zagrożenia ze strony substancji lub mieszaniny:**

Nie wdychać gazów powstałych w wyniku pożaru, mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia.

**Niebezpieczne produkty spalania:**

Podczas spalania tworzą się: dwutlenek węgla, tlenek węgla, chlor, chlorowodór.

**5.3. Informacje dla straży pożarnej****Szczególne środki zabezpieczające dla straży pożarnej:**

Produkt w postaci handlowej jest niepalny. Szybko izolować teren przez wyprowadzenie wszystkich osób z najbliższej okolicy wypadku, jeżeli wybuchł pożar. Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla kogokolwiek chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym. Usunąć pojemniki z miejsca pożaru, jeżeli można to zrobić bez zagrożenia. Do chłodzenia pojemników narażonych na pożar używać rozpylonej wody.

**Specjalne wyposażenie ochronne dla strażaków:**

Środki ochrony ogólnej typowe w przypadku pożaru.

**SEKCJA 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA****6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych****Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy:**

Zawiadomić otoczenie o awarii; usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii, w razie potrzeby zarządzić ewakuację, wezwać służby ratownicze, Straż Pożarną. Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla kogokolwiek chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym. Ewakuować ludzi z okolicznych terenów. Nie udzielać zezwolenia na wejście - niepotrzebnemu i nie zabezpieczonemu personelowi. Zapewnić właściwą wentylację. W razie niewystarczającej wentylacji, należy nosić odpowiednią maskę. Założyć odpowiedni sprzęt ochrony osobistej. Unikać wdychania pyłu. Unikać bezpośredniego kontaktu z mieszaniną.

**Dla osób udzielających pomocy:**

Jeśli dla usuwania rozlewu potrzebna jest odzież specjalna, zapoznać się z informacjami w sekcji 8, dotyczącymi materiałów właściwych i nieodpowiednich. Patrz także informacje w sekcji "Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy".

**6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska**

Zabezpieczyć przed przedostaniem się mieszaniny do kanalizacji, gleby, wód gruntowych i powierzchniowych.

**6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia**

Zabezpieczyć studzienki ściekowe. W przypadku uszkodzenia opakowania umieścić w opakowaniu zastępczym. Mieszaninę zebrać mechanicznie unikając tworzenia się pyłu, przenieść do szczelnie zamykanych pojemników i przekazać do utylizacji lub odzysku (zgodnie z punktem 13). Skażoną powierzchnię dokładnie oczyścić, a następnie splukać dużą ilością wody.

**6.4. Odniesienia do innych sekcji**

Kontakt w sytuacji awaryjnej - patrz sekcja 1. Informacje dotyczące odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej - patrz sekcja 8. Postępowanie z odpadami - patrz sekcja 13.

**6.5. Informacje dodatkowe**

Brak danych.

**SEKCJA 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ/ MIESZANINĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE****7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**

Pracować zgodnie z zasadami dobrej praktyki przemysłowej oraz ogólnymi zasadami bezpieczeństwa i higieny. Unikać zanieczyszczenia oczu i skóry. Podczas stosowania nie jeść i nie pić, unikać kontaktu z cieczą, przestrzegać zasad higieny osobistej, unikać wdychania par i aerozoli, pracować w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Przechowywać w oryginalnym pojemniku lub zatwierdzonym pojemniku alternatywnym, wykonanym z kompatybilnego materiału, dokładnie zamkniętym, jeśli nie jest użytkowany. Nie opróżniać do kanalizacji. Wylimitować źródła zapłonu. Podczas manipulacji unikać bezpośredniego kontaktu z oczami. Nie wdychać oparów.

**7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności**

Przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych, dobrze zamkniętych opakowaniach, w miejscu suchym i dobrze wentylowanym, na twardym podłożu. Temperatura otoczenia 0-30 °C. Chronić przed opadami i bezpośrednim oddziaływaniem światła słonecznego lub innych źródeł ciepła. Trzymać z dala od artykułów spożywczych i pasz dla zwierząt. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia, spożywania posiłków, używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących. Pojemnik powinien pozostać zamknięty i szczelny aż do czasu użycia. Nie przechowywać w nieoznakowanych pojemnikach. Chronić przed wilgocią.

**7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe**

Brak informacji o zastosowaniach innych niż wymienionych w podsekcji 1.2.

**SEKCJA 8. KONTROLA NARAŻENIA/ ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ****8.1. Parametry dotyczące kontroli**

nazwa składnika	% wag.	Nr CAS	NDS [mg/m <sup>3</sup> ]	NDSch [mg/m <sup>3</sup> ]	NDSP [mg/m <sup>3</sup> ]
inne nietrujące pyły przemysłowe - w tym zawierające wolną (krystaliczną) krzemionkę poniżej 2%(chlerek wapnia)	max. 58,0	-	10 (frakcja wdychalna)	nie oznaczono	nie oznaczono
di(2-etyloheksylo)sulfobursztynian sodu	max. 20,0	577-11-7	nie oznaczono	nie oznaczono	nie oznaczono
2-etyloheksan-1-ol	max. 2,0	104-76-7	5,4	10,8	nie oznaczono

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2018, poz. 1286 z póź. zm.).

**Zalecane procedury monitoringu – metodyka pomiarów:**

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 33, poz. 166). **PN-ISO 4225:1999** Jakość powietrza – Zagadnienia ogólne – Terminologia. **PN Z-04008-7:2002** Ochrona czystości powietrza – Pobieranie próbek – Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników. **PN-EN-689:2002** Powietrze na stanowiskach pracy – Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

Oznaczone wartości dla mieszaniny w środowisku pracy; zawartość 2-etyloheksan-1-ol'u: NDS [mg/m<sup>3</sup>] < 0,33.

nazwa składnika	DNEL długoterminowe [mg/m <sup>3</sup> ]	DNEL ostre [mg/m <sup>3</sup> ]
chlerek wapnia*	5	10
di(2-etyloheksylo)sulfobursztynian sodu	nie oznaczono	nie oznaczono
2-etyloheksan-1-ol	nie oznaczono	nie oznaczono

\*) wartości dla pracowników

**8.2. Kontrola narażenia****8.2.1 Odpowiednie techniczne środki kontroli:**

Wentylacja na stanowiskach pracy i w magazynach.

**8.2.2 Środki ochrony osobistej:****Środki zachowania higieny:**

Przed przerwą i po zakończeniu pracy umyć ręce. Zdjąć natychmiast zabrudzone ubranie. Zanieczyszczonej odzieży ochronnej nie wnosić poza miejsce pracy. Należy wyprać skażoną odzież przed ponownym użyciem.

**Ochrona oczu/ twarzy:**

Szczelne okulary lub gogle ochronne.

**Ochrona skóry (rąk):**

Rękawice ochronne wykonane z gumy nitylowej, gumy butylowej, neoprenu lub PCV.



**UWAGA:** Wybór odpowiednich rękawic zależy nie tylko od materiału lecz również od innych czynników. Materiał, z którego wykonane są rękawice musi być nieprzepuszczalny i odporny na działanie produktu. Ponieważ materiał ten jest wyprodukowany z wielu składników, dokładne określenie jego trwałości jest niemożliwe i musi być przed użyciem praktycznie sprawdzone. Należy przestrzegać czasu przebicia materiału, szybkości przenikania i degradacji.

**Ochrona ciała:**

Ubrania ochronne ze zwartej tkaniny.

**Ochrona dróg oddechowych:**

W przypadku odpowiedniej wentylacji nie jest wymagana. W przypadku dużego stężenia pyłu, stosować ochrony dróg oddechowych z filtrem cząsteczkowym oznaczonym kolorem białym i symbolem P.

**8.2.3 Środki kontroli narażenia środowiska:**

Nie należy dopuścić do przedostania się dużych ilości produktu do wód gruntowych, kanalizacji, ścieków lub gleby.

**SEKCJA 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE****9.1. Informacje o podstawowych właściwościach fizycznych i chemicznych**

Wygląd	stała jednorodna masa, biało-kremowa
Zapach	bezzapachowy
Próg zapachu	nie dotyczy
Wartość pH (w temp. 20 °C)	6,5 ÷ 7,5
Temperatura topnienia/ temperatura krzepnięcia, nie większa niż	około 782 °C
Temperatura początku wrzenia i zakres temperatur wrzenia	> 1600
Temperatura zapłonu	nie dotyczy, produkt niepalny
Szybkość parowania	brak danych
Zapalność (ciało stałe, gaz)	nie dotyczy
Górne/ dolne granice zapalności lub wybuchowości	brak danych
Prężność par (w temp. 20 °C)	brak danych
Gęstość par względem powietrza	brak danych
Gęstość (w temp. 20 °C)	nie określono
Rozpuszczalność w wodzie (w temp. 20 °C)	bardzo dobra
Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach	alkohol metylowy, alkohol etylowy
Współczynnik podziału n-oktanol/ woda	brak danych
Temperatura samozapłonu	brak danych
Temperatura rozkładu	brak danych
Lepkość	nie dotyczy
Właściwości wybuchowe	nie dotyczy
Właściwości utleniające	nie dotyczy

**9.2. Inne informacje**

Czas zwilżania wzorcowego pyłu węglowego	<= 20 s
--	---------

**SEKCJA 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ****10.1. Reaktywność**

Nie ma konkretnych danych dotyczących reaktywności.

**10.2. Stabilność chemiczna**

Przy prawidłowym użytkowaniu i przechowywaniu produkt jest stabilny.

**10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji**

Nie są znane niebezpieczne reakcje.

**10.4. Warunki, których należy unikać**

Produkt wysoce higroskopijny. Chronić przed wilgocią. Unikać źródeł ciepła, ognia i bezpośredniego nasłonecznienia.

**10.5. Materiały niezgodne**

Unikać kontaktu z kwasami i alkaliarni.

**10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu**

Po odparowaniu wody z produktu, przy niepełnym spalaniu może się wydzielać tlenek węgla. W przypadku pożaru może tworzyć się chlor, chlorowódór.

**SEKCJA 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE****11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych****Działanie żrące/ drażniące:**

Skóra: Działanie drażniące. Oczy: Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

**Działanie uczulające:**

Skóra: Brak dostępnych danych. Wdychanie: Brak dostępnych danych.

**Działanie mutagenne na komórki rozrodcze:**

Nie działa mutagennie.

**Działanie rakotwórcze:**

Nie działa rakotwórczo.

**Działanie szkodliwe na rozrodczość:**

Brak danych.

**Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe:**

Brak dostępnych danych.

**Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzalne:**

Brak dostępnych danych.

**Zagrożenie spowodowane aspiracją:**

Brak dostępnych danych.

**Skutki i objawy narażenia miejscowego:****Wdychanie:**

Pary mogą powodować lekkie podrażnienie dróg oddechowych, błon śluzowych nosa, gardła.

**Kontakt ze skórą:**

Działa drażniąco na skórę. Może spowodować lekkie swędzenie, ból, zaczerwienienie i podrażnienie skóry.

**Kontakt z oczami:**

Powoduje poważne uszkodzenie oczu. Może powodować podrażnienie, pieczenie i ból oraz osłabienie widzenia.

**Spożycie:**

Przy spożyciu większych ilości mogą wystąpić nudności, wymioty, bóle żołądka i biegunka.

**Skutki narażenia przewlekłego:**

Długotrwałe lub częste narażenie może spowodować podrażnienie układu oddechowego, kaszel. W przypadku powtarzającego się narażenia może dojść do podrażnienia i zaczerwienienia skóry oraz bólu, łzawienia, zaczerwienienia oczu.

**Dane toksykologiczne:**

	chlorek wapnia	di-(2-etyloheksylo) sulfobursztynian sodu	2-etyloheksan-1-ol
<b>LC50 (inhalacja, szczur) [mg/l/10h]</b>	-	-	-
<b>LD50 (doustnie, szczur) [mg/kg]</b>	2301	-	-
<b>LD50 (skóra, królik) [mg/kg]</b>	5000	-	-

**SEKCJA 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE****12.1. Toksyczność**

Produkt nie jest klasyfikowany jak niebezpieczny dla środowiska wodnego.

	chlorek wapnia	di-(2-etyloheksylo) sulfobursztynian sodu	2-etyloheksan-1-ol
<b>EC<sub>50</sub> (dafnie; <i>daphnia magna</i>)</b>	2400 mg/dm <sup>3</sup> /48 h	-	-
<b>LC<sub>50</sub> (ryby; <i>pimephales promelas</i>)</b>	4630 mg/dm <sup>3</sup> /96 h	-	-
<b>LC<sub>50</sub> (ryby; <i>lepomis macrochirus</i>)</b>	9500 i 13400 mg/dm <sup>3</sup> /96 h	-	-
<b>LC<sub>50</sub> (ryby; <i>gambusia affinis</i>)</b>	9500 i 13400 mg/dm <sup>3</sup> /96 h	-	-
<b>EC<sub>50</sub> (glony; <i>pseudokirchnerella subcapitata</i>)</b>	2900 i 1000 mg/dm <sup>3</sup> /72 h	-	-

**12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu**

Sól sodowa sulfobursztynianu dwuoktylu ulega biodegradacji w co najmniej 90%. Dopuszczalne stężenie chlorków wprowadzanych do wód i do ziemi - 1000 mg/l.

**12.3. Zdolność do bioakumulacji**

Najprawdopodobniej nie akumuluje się w środowisku naturalnym.

**12.4. Mobilność w glebie**

Nie należy dopuścić do zanieczyszczenia wód gruntowych, powierzchniowych oraz gleby. Nie wprowadzać do kanalizacji.

**12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**

Nie dotyczy.

**12.6. Inne szkodliwe skutki działania**

Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

**SEKCJA 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI****13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów****Zalecenie dotyczące mieszania:**

Nie usuwać do kanalizacji. Odzysk lub unieszkodliwianie odpadowego produktu przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Likwidacja polega na spalaniu we wskazanych przez władze ochrony środowiska miejscach lub instalacjach, w zgodności z wymogami prawa krajowego i lokalnego. Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 797 z dnia 16 kwietnia 2020 r.) oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2020, poz. 10).

**Kod odpadu****16 03 03\*** - nieorganiczne odpady zawierające substancje niebezpieczne. Niszczyć zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie utylizacji odpadów. **Uwaga:** Ponieważ kod odpadów jest przypisywany w zależności od źródła ich powstania, końcowy użytkownik powinien, uwzględniając specyficzne warunki stosowania produktu, zdefiniować odpad i przypisać właściwy kod, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2020, poz. 10).**Zalecenia dotyczące zużytych opakowań:**Odzysk, recykling lub likwidację odpadów opakowaniowych przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zaleca się stosowanie opakowań wielokrotnego użytku. Opakowania wielokrotnego użytku po oczyszczeniu stosować powtórnie. Opakowania jednorazowe odzyskać lub unieszkodliwić zgodnie z ustawą o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. **Uwaga:** Tylko opakowania całkowicie opróżnione mogą być przeznaczone do recyklingu!

**Kod odpadu:** zużyte opakowania dokładnie oczyszczone z suchych pozostałości wyjściowego produktu.  
**15 01 01** – opakowania z papieru i tektury, **15 01 02** – opakowania z tworzyw sztucznych.

### 13.2. Informacje dodatkowe

Brak danych.

## SEKCJA 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Nazwa wysyłkowa	CaBO
Numer UN	nie dotyczy
Prawidłowa nazwa przewozowa	nie dotyczy
Klasa zagrożenia w transporcie	nie dotyczy
Grupa pakowania	nie dotyczy
Zagrożenia dla środowiska	nie dotyczy
Szczególne środki ostrożności dla użytkownika	nie są wymagane szczególne środki ostrożności
Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do MARPOL 73/78 i kodem IBC	nie dotyczy

Produkt należy transportować w sposób uniemożliwiający uszkodzenie opakowań.

## SEKCJA 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

### 15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr **1907/2006** z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.
- Sprostowanie do rozporządzenia (WE) nr **1907/2006** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.
- Rozporządzenie Komisji (UE) **2015/830** z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr **1907/2006** Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).
- Sprostowanie do rozporządzenia Komisji (UE) **2015/830** z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr **1907/2006** Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr **1272/2008** z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP), zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr **286/2011** z dnia 10 marca 2011 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin.
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 1225 z dnia 6 czerwca 2019 r. z późniejszą zmianą).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie (Dz.U. 2015, poz. 1368).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 797 z dnia 16 kwietnia 2020 r.).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 1114 z dnia 29 maja 2020 r.).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2020, poz. 10).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2018, poz. 1286 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 129, poz. 844 z późniejszymi zmianami Dz. U. z 2003 Nr 169, poz. 1650; Dz. U. z 2007 Nr 49, poz. 330; Dz. U. z 2008 Nr 108, poz. 690, Dz. U. z 2011 Nr 173, poz. 1034).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 33, poz. 166 z późniejszą zmianą).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2008/98/WE** z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.
- Dyrektywa Rady **91/689/EWG** z dnia 12 grudnia 1991 r. w sprawie odpadów niebezpiecznych.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **94/62/WE** z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.
- Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 141, poz. 1184).
- Oświadczenie rządowe z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 162).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. 2019, poz. 1311).

### 15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Dokonano oceny bezpieczeństwa chemicznego dla substancji znajdujących się w mieszaninie.

## SEKCJA 16. INNE INFORMACJE

### 16.1. Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej

Sekcja 8, 13 i 15 – obowiązujące przepisy prawne. Zastępuje wersję 2.2 z datą aktualizacji 02.11.2017 r..

### 16.2. Skróty i akronimy

NDS	Najwyższe dopuszczalne stężenie
NDSch	Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe
NDSP	Najwyższe dopuszczalne stężenie pułapowe
vPvB	(Substancje) bardzo trwale i wykazujące dużą zdolność do bioakumulacji
PBT	Substancja trwała i wykazująca dużą zdolność do bioakumulacji i toksyczna
LD <sub>50</sub>	Dawka, przy której obserwuje się zgon 50% badanych zwierząt
LC <sub>50</sub>	Stężenie, przy którym obserwuje się zgon 50% badanych zwierząt
LOEC	Najniższe stężenie wywołujące dający się zaobserwować efekt
NOEL	Najwyższe stężenie substancji, przy którym nie obserwuje się efektów
PNEC	Przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku
DNEL	Pochodny Poziom Niepowodujący Zmian
PEC	Przewidywane stężenie środowiskowe
UVCB	Substancje o nieznanym lub zmiennym składzie, złożone produkty reakcji lub materiały biologiczne
CLP	Rozporządzenie dotyczące klasyfikacji, oznakowania i pakowania (Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008)
GHS	Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów
RID	Regulamin dla międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych
ADR	Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych
IMDG	Międzynarodowy Kodeks Morski Towarów Niebezpiecznych
IATA	Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych

### 16.3. Dane źródłowe

Obowiązujące przepisy prawne przytoczone w sekcji 15 karty charakterystyki. Dane zawarte w kartach charakterystyk substancji chemicznych i niebezpiecznych wchodzących w skład karty charakterystyki.

### 16.4. Klasyfikacja i zastosowana procedura klasyfikacji dla mieszanin oznakowanych zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1272/2008 [CLP/GHS]

klasyfikacja wg 1272/2008/WE	procedura klasyfikacji
Skin Irrit 2, H315	dane z badań metoda obliczeniowa
Eye Dam. 1, H318	metoda obliczeniowa

### 16.5. Pełny tekst skróconych zwrotów H

#### Pełny tekst skróconych zwrotów H:

H315 Działa drażniąco na skórę. H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu. H319 Działa drażniąco na oczy.

#### Pełny tekst klasyfikacji [CLP/GHS]:

Skin Irrit. 2, H315 - DZIAŁANIE ŻRĄCE/DRAŻNIĄCE NA SKÓRĘ, kategoria 2. Eye Irrit. 2, H319 - POWAŻNE USZKODZENIE OCZU/DZIAŁANIE DRAŻNIĄCE NA OCZY, kategoria 2. Eye Dam. 1, H318 - POWAŻNE USZKODZENIE OCZU/DZIAŁANIE DRAŻNIĄCE NA OCZY, kategoria 1.

### 16.6. Szkolenia

Osoby uczestniczące w obrocie mieszaniną powinny być przeszkolone w zakresie przepisów BHP.

### 16.7. Informacje dodatkowe

Powyższe informacje opracowano na podstawie aktualnej wiedzy i opisują wyrób z punktu widzenia wymogów ochrony zdrowia i środowiska naturalnego oraz bezpiecznych zasad postępowania. Informacje zawarte w niniejszej karcie odnoszą się wyłącznie do produktu technicznego i nie mogą być stosowane po jego przetworzeniu. Za ostateczne określenie przydatności każdego wyrobu jest odpowiedzialny wyłącznie użytkownik.

### 16.8. Inne

Produkt dostarczany jest w postaci lasek o długości 280±20 mm i średnicy 39±2 mm. Masa jednej laski wynosi 500±30 g.

\*\*\*\*